

# Toelichting project

Overijssels Kanaal Deventer - Raalte

# Colofon

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Dokter van Deenweg 186

8025 BM Zwolle

Postbus 60, 8000 AB Zwolle

E-Mail: [info@wdodelta.nl](mailto:info@wdodelta.nl)

Website: [www.wdodelta.nl](http://www.wdodelta.nl)

Telefoonnummer: 088-2331200

Datum: 30-09-2024

Status: Definitief

## Leeswijzer

De toelichting op het project IWP Overijssels Kanaal (Deventer-Raalte) bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures. In deel IV staat de bijlage, een kaart waarop de maatregelen zijn aangegeven.

# Inhoudsopgave

.....	1
1. Aanleiding en doel.....	5
2. Plangebied.....	6
3. Gewenste situatie.....	6
4. Beschikbaarheid gronden.....	12
5. Effecten van het plan.....	12
6. Uitvoering.....	13
7. Nadelige gevolgen.....	13
8. Legger, beheer en onderhoud.....	15
<b>DEEL II - VERANTWOORDING.....</b>	<b>16</b>
1. Inleiding.....	16
2. Wet- en regelgeving.....	16
3. Beleid.....	16
4. Projectkeuzes.....	17
<b>DEEL III - RECHTSBESCHERMING.....</b>	<b>20</b>
1. Procedure tot nu toe.....	20
2. Beroep en hoger beroep.....	20
3. Verzoek om voorlopige voorziening.....	21
<b>DEEL IV - BIJLAGE.....</b>	<b>22</b>
A. Overzichtskaart.....	22

# DEEL I – PROJECTBESCHRIJVING

## 1. Aanleiding en doel

### 1.1 Aanleiding

In het programma 'Water-Op-Maat' (WOM) werkt het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) samen met de omgeving aan de realisatie van de beleidsopgaven voor het watersysteem: 'Schoon en Voldoende water in het landelijk gebied'. Met dit uitvoeringsprogramma wordt gewerkt aan de doelen van de Kader Richtlijn Water (KRW), Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en Zoetwater voorziening Oost Nederland (ZON). De overige beleidsopgaven van het waterschap, onder andere GGOR, worden waar mogelijk integraal meegenomen in het WOM-programma. Al deze opgaven komen samen in het project herinrichting Overijssels Kanaal: traject Deventer-Raalte (OKD).

### 1.2 Opgaven

#### Kaderrichtlijn Water (KRW)

Om de waterkwaliteitsdoelen vanuit de KRW te behalen wordt 5 km natuurvriendelijke oever (NVO) langs het Overijssels Kanaal gerealiseerd. 3,8 km wordt ingevuld met Natuurvriendelijke Oevers (NVO's) en 2,7 km met behulp van een vispaaiplaats langs de Witteveensleiding. Bij landgoed Groot Zwaaftink wordt een stuw vispasseerbaar gemaakt. Hiermee wordt voldaan aan de KRW-opgave en wordt ook de biodiversiteit vergroot. Meekoppelkansen kunnen de biodiversiteit nog meer verbeteren voor onder andere de ringslang. Voor verbetering van de vismigratie tussen de IJssel en het Overijssels Kanaal is besloten om geen maatregelen te treffen. Er is nu namelijk al sprake van een goede visstand in het Overijssels Kanaal. Aangezien de Prins Bernardsluis in de toekomst wordt gerenoveerd door de gemeente Deventer en Rijkswaterstaat is het wenselijk om eventuele aanpassingen te laten meelopen met deze geplande werkzaamheden.

#### Hydrologie

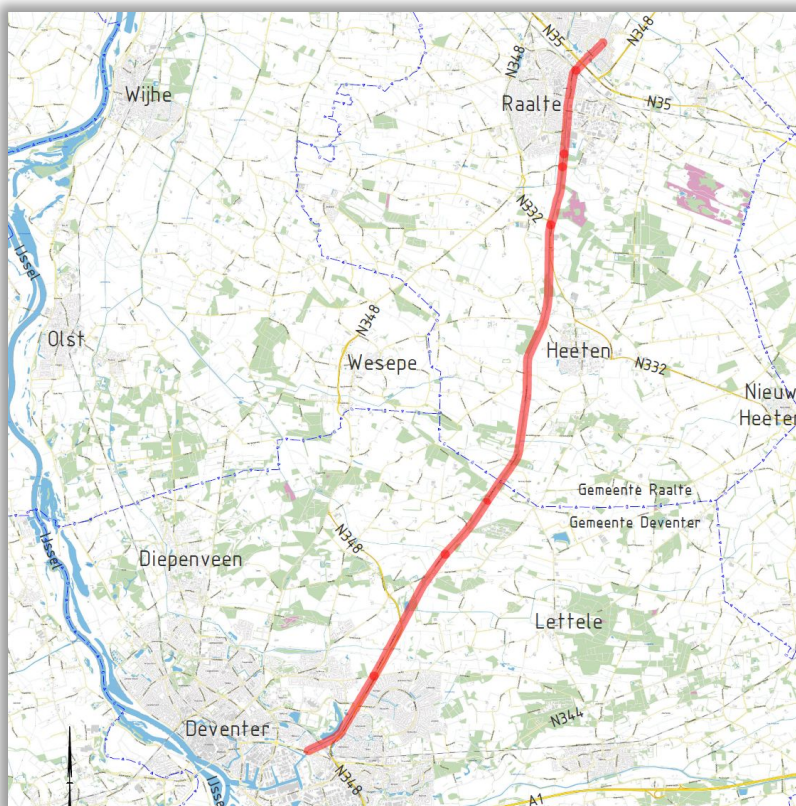
Om het aanvoerdebiet te behouden conform Beheer en Onderhoud (B&O) opgave én extra aanvoer te realiseren vanuit de ZON-opgave wordt een gedeelte van het traject gebaggerd tot de vaste bodem en een gedeelte tot 15 cm boven de vaste bodem. Het gebied waar gebaggerd moet worden tot de vaste bodem betreft het traject tussen de Oerdijk en de inlaat Averlosche Leide. Het overige traject van OKD moet tot 15 cm boven de vaste bodem gebaggerd worden. Op de locaties waar Extensief Beheerde Oevers (ExBO's) worden gerealiseerd wordt niet gebaggerd. Daar waar tot de vaste bodem gebaggerd moet worden bestaat een risico met betrekking op mogelijke grondwateroverlast. Beheersmaatregelen zijn benodigd om grondwateroverlast te beperken. De beheersmaatregelen worden in hoofdstuk 3 verder behandeld.

#### Beheer & Onderhoud

Diverse kunstwerken worden meegenomen voor onderhoud. Dit betreffen onderhoudswerkzaamheden aan inlaten, een vaste dam en het toevoegen van een vispassage.

## 2. Plangebied

Het plangebied van het Overijssels Kanaal ligt gesitueerd tussen de plaatsen Raalte en Deventer in de provincie Overijssel (zie 1). Het gebied wordt globaal begrensd door de IJssel in het zuidwesten, de Schipbeek in het zuiden, de Sallandse Heuvelrug in het oosten en de onbebouwde kom van Raalte in het noorden. Het gebied is circa 3.566 hectare groot en valt binnen de gemeenten Raalte, Deventer en Hellendoorn. Het plangebied bestaat uit het Overijssels Kanaal en zes stroomgebieden die op dit kanaal afwateren. Het traject van het Overijssels Kanaal dat binnen het plangebied valt is circa 20 km lang en loopt vanaf de vaste dam in Raalte tot aan de fietsbrug in de Holterweg te Deventer. In het VKA liep het plangebied door de monding in de IJssel bij de haven van Deventer en het gemaal H.J. Ankersmit. Er is voor gekozen het gemaal op een later moment vispasseerbaar te maken en dit mee te laten lopen met de renovatie van de sluisen, daarom ligt het buiten het huidige plangebied. Het kanaal ligt binnen de gemeenten Deventer en Raalte.



Figuur 1 – Overijssels Kanaal Deventer-Raalte (traject in rood weergegeven).

## 3. Gewenste situatie

### 3.1 Maatregelen en bijbehorende effecten per maatregel

In tabel 1 is een overzicht weergegeven welke maatregelen invulling bieden voor de doelen en opgaven komend uit het VKA. Verderop in deze paragraaf wordt per doel en opgave de maatregel gedetailleerd toegelicht. Bijlage A bevat verschillende kaarten waarop de maatregelen worden aangegeven.

Doel en opgave	DO maatregel uitwerking
KRW-opgave	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Maatregelen ExBO's</li> <li>• Maatregelen NVO's</li> <li>• Maatregel Vispaaiplaats Witteveensleiding bij aansluiting Overijssels Kanaal</li> <li>• Maatregel Onderhoudsplan</li> </ul>
ZON en B&O-opgave	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Maatregelen baggerwerkzaamheden</li> </ul>
Opgave onderhoud kunstwerken	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Maatregelen kunstwerken</li> </ul>
Frequentie B&O bijwerken	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderhoudsplan</li> </ul>

**Tabel 1 – Overzicht doel en opgave en de daarbij behorende Definitief Ontwerp (DO) maatregelen.**

### 3.2 DO maatregel uitwerking: KRW-opgave

De invulling voor de KRW wordt gerealiseerd door de Maatregelen NVO's, ExBO's en vispaaiplaats.

#### NVO

De NVO's zijn uitgewerkt door oevers te verondiepen tot 1 m onder de waterlijn over een breedte van 4 m. Zowel binnen als buiten de profielen is de afweging vanuit het VKA overgenomen in de verdere uitwerking. Daar waar oevers een breedte hebben van 4 m (of meer) wordt deze voor 100% meegeteld in de lengte voor de KRW-opgave. Oevers met een breedte van minder dan 4 m worden voor 50% meegeteld.

De oever langs één van de beoogde ExBO's is grotendeels verland. Deze oever is een belangrijk leef- en voortplantingsgebied voor de vis. In overleg met de gemeente Deventer is besloten om de verlandende delen van deze oever te verdiepen en hier een natuurvriendelijke oever te aan te leggen. Deze aan te leggen oever telt volledig mee voor de KRW-opgave in het gebied.

#### ExBO

De ExBO-maatregelen zijn voortgekomen uit de NVO's waar een aangepast beheer voldoende was. Om duidelijk onderscheid te maken tussen NVO's waar binnen en/of buiten het huidige profiel aanpassingen moeten worden gedaan tegenover NVO's waar alleen een aangepast beheer voldoende is, wordt de term 'ExBO' gehanteerd. Hierbij worden dan ook alleen de beheermarkeringspalen toegepast om voor het B&O in het veld duidelijkheid te verschaffen waar er niet of wel gemaaid/gebaggerd mag worden. Voor de invulling van de KRW-opgave wordt 50% van de lengte van de ExBO's meegeteld.

#### Vispaaiplaats Witteveensleiding

De vispaaiplaats heeft een grote toevoeging voor de invulling van de KRW-opgave. Het aanleggen van een vispaaiplaats draagt bij aan het vergroten van de biodiversiteit op verschillende manieren:

- Het biedt een veilige en geschikte omgeving voor vissen om hun eieren af te zetten en zich voort te planten. Dit draagt bij aan het behoud en de groei van vispopulaties in het gebied;

- Vissen spelen een belangrijke rol in aquatische ecosystemen doordat ze voedselbronnen zijn voor andere dieren, zoals vogels en zoogdieren. Het creëren van een vispaaiplaats zorgt voor het versterken van de voedselketen. Hierdoor worden andere soorten gestimuleerd het gebied te gebruiken;
- Het aanleggen van een vispaaiplaats kan leiden tot een toename van de diversiteit aan vissoorten in het gebied. Verschillende vissoorten hebben namelijk specifieke eisen voor hun voortplanting en het creëren van geschikte paaiplaatsen kan ervoor zorgen dat een bredere diversiteit aan vissoorten zich kan voortplanten.

Door het aanleggen van een vispaaiplaats wordt dus een belangrijke bijdrage geleverd aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit in het waterrijke ecosysteem.

Ter toetsing zijn alle DO maatregelen opgesomd die van toepassing zijn op de KRW-invulling in tabel 2.

KRW eis	DO maatregel	DO KRW- invulling ontwerplengte
NVO	5000 m	NVO (2242) + ExBO (1371)
		Vispaaiplaats
<b>Totaal</b>	<b>5000 m</b>	<b>Totaal</b>
		<b>5.313 m</b>

Tabel 2 - KRW-invullingen VKA en DO.

### 3.3 DO maatregel uitwerking: ZON en B&O-opgave

Het aanvoerdebiet kan met circa 20% opgehoogd worden ten opzichte van 2018 én invulling kan worden gegeven aan B&O door een gedeelte van het OKD te baggeren tot vaste bodem. De overige delen zullen daarbij gebaggerd worden tot 15 cm boven de vaste bodem, met uitzondering van de locaties waar ExBO wordt uitgevoerd. Op deze locaties is gewijzigd beheer van toepassing. Het gedeelte van baggeren tot vaste bodem betreft het traject tussen de Oerdijk en Averlosche Leide.

Mogelijke beheersmaatregelen om grondwateroverlast te beperken is het uitvoeren van de baggerwerkzaamheden in de zomerperiode.

### 3.4 DO maatregel uitwerking: Frequentie B&O bijwerken

Eén van de KRW-topen is het doorvoeren van gewijzigd beheer voor 20 km van het Overijssels Kanaal. Er is voor dit traject een nieuw onderhoudsplan opgesteld in nauw contact met B&O.

### 3.5 DO maatregel uitwerking: Opgave onderhoud kunstwerken

Binnen het project vindt onderhoud en renovatie plaats aan 8 kunstwerken.

Kunstwerk	DO maatregelen
<b>AS.75-S5A Stuw Vangrail</b>	Stuw in zijn geheel vervangen en stuw voorzien van De Wit Vispassage.



Kunstwerk	DO maatregelen
<b>KOR-3868 (duiker D4995)</b>	<p>Onderhoudswerkzaamheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Instroomvoorziening vervangen voor nieuwe taludbak met schuif en krooshek;</li> <li>• Leuning plaatsen bij instroomput;</li> <li>• Grasbeton aanbrengen achter put;</li> <li>• Stortebed plaatsen op bodem;</li> <li>• Vuilvang vervangen;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken en repareren;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul>
<b>OK.20-D162</b>	<p>Onderhoudswerkzaamheden instroom:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Leuningwerk vervangen ter plaatse van de constructie;</li> <li>• Houten keerwand vervangen voor betonnen wand in situ, betonwerk schoonmaken en repareren, betonwerk put schoonmaken en repareren;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing. Geen automatisch object, betreft handbediening.</li> </ul> <p>Onderhoudswerkzaamheden uitstroom:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stortebedden schoonmaken;</li> <li>• betonwerk schoonmaken en repareren;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul>
<b>SW.55.52-D447A</b>	<p>Onderhoudswerkzaamheden instroom:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Schuif vervangen;</li> <li>• Bordes verwijderen;</li> <li>• Krooshek vervangen;</li> <li>• Grasbeton aanbrengen;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken en repareren;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul> <p>Onderhoudswerkzaamheden uitstroom:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verwijderen conservering leuning en nieuwe conservering aanbrengen;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken;</li> <li>• Betonnen wand repareren en spachtelen;</li> <li>• Nieuwe peilmaat aanbrengen;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul>
<b>SW.55.97-D1A</b>	<p>Onderhoudswerkzaamheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Grasbeton aanbrengen achter put;</li> <li>• Vuilvang vervangen;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul>

Kunstwerk	DO maatregelen
SW.90.58-D246	<p>Onderhoudswerkzaamheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Schuif vervangen;</li> <li>• Grasbeton aanbrengen achter put;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken en repareren;</li> <li>• Hoogtebout inclusief doorgaande waterpassing;</li> <li>• Aanbrengen nieuwe peilmaat bij uitstroomzijde.</li> </ul>
SW.90.59-D753 (Rodijk)	<p>Onderhoudswerkzaamheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Houten dek vervangen door een GVK rooster;</li> <li>• Schuiven inclusief windwerk vervangen;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken;</li> <li>• Krooshek vervangen;</li> <li>• Nieuwe peilschaal aanbrengen;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul>
SW.90-S38 (Rodijk)	<p>Onderhoudswerkzaamheden uitstroomzijde:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Leuning vervangen en oude gaten in beton dichten;</li> <li>• Betononderhoud;</li> <li>• Nieuwe peilschaal aanbrengen;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul> <p>Onderhoud instroomzijde:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Leuning vervangen;</li> <li>• Schuifstuw inclusief hangwerk vervangen door een kantelstuw;</li> <li>• Betonwerk schoonmaken;</li> <li>• Betonwerk binnenzijde put spachtelen;</li> <li>• Nieuwe peilschaal aanbrengen;</li> <li>• Hoogtebout plaatsen inclusief doorgaande waterpassing.</li> </ul>

Tabel 3 – DO maatregelen aan Kunstwerken..

### 3.6 DO maatregel uitwerking: Kansrijke maatregelen opgave overige keringen

Bij een positieve grondbalans zal de grond binnen de grenzen van het werk verwerkt worden.

### 3.7 Uitwerking overige kansen

De meekoppelkansen zijn in de volgende opgenomen en waarbij welke maatregel er invulling aan wordt gegeven in het DO.

### 3.8 DO maatregel uitwerking: Aanleggen voorzieningen ringslang/ fauna uittreedplaats

Voor de ringslangen worden er FUP's aangelegd. De voorzieningen voor de ringslang bestaan uit FUP's waarop de ringslang het kanaal kan verlaten naar de droge kade. Ten behoeve van het beheer en onderhoud worden er markeringspalen toegevoegd aan de weerszijden van de insteek van de FUP's zodat inzichtelijk blijft waar ze zitten en waar onderhoud moet worden gepleegd.

### 3.9 DO maatregel uitwerking: Aanleggen kanoplaatsen/ (maai)bootinlaatplaats

De bestaande kanoplaatsen zijn beschouwd en er is beoordeeld welke kanostoepen er gehandhaafd, verwijderd of onderhouden moeten worden. Er worden geen nieuwe kanostoepen aangelegd.

Ten behoeve van de maaibootinlaatplaatsen zijn zes nieuwe locaties aangewezen voor het realiseren van een maaibootinlaatplaats. De maaibootinlaatplaatsen worden gerealiseerd op de kant/oever. In overleg met de afdeling B&O is één van de maaibootinplaatsen ongeveer 4 m in het Overijssels kanaal geschoven. Dit is besloten omdat te veel ontgraven zou worden van de overige kering, waardoor de minimale kruinbreedte van 1,5 m niet gehaald zou worden.

De maaibootinlaatplaatsen zijn conform de aanlegcatalogus uitgewerkt. Uitzondering hierop is om in plaats van een korrelgrootte 0-40 mm voor de puinfundering een korrelgrootte van 0-31,5 mm toe te passen. In het DO is beschouwd dat de bestaande beschoeiing behouden kan blijven en dat de aanrijdbeveiliging achter deze beschoeiing (landzijde) aangebracht moet worden.

De maaibootinlaatplaatsen kunnen ook gebruikt worden voor het inlaten van kano's.

De bestaande bootinlaatplaatsen blijven ongemoeid binnen de scope van dit project.

### 3.10 Effecten van de maatregelen op hoofdlijnen (in relatie tot doelen van het project)

#### Hydrologie

Het aanvoerdebiet kan met 20% opgehoogd worden ten opzichte van 2018 én een gedeelte van het OKD wordt gebaggerd tot de vaste bodem. De overige delen worden daarbij gebaggerd tot 15 cm boven de vaste bodem. Het gedeelte van baggeren tot de vaste bodem betreft het traject tussen de Oerdijk en Averlosche Leide. Mogelijke beheersmaatregelen om grondwateroverlast te beperken is het uitvoeren van de baggerwerkzaamheden in de zomerperiode. In de volgende fase worden de beheersmaatregelen nader uitgewerkt. Op de locaties van de ExBO-maatregelen vinden geen baggerwerkzaamheden plaats, omdat daar een gewijzigd beheer van toepassing is. De te nemen maatregelen hebben geen significante negatieve invloed op de afvoercapaciteit van het OKD.

## Ecologie

KRW: Om de waterkwaliteitsdoelen vanuit de KRW te behalen moet 5 km NVO langs het Overijssels Kanaal gerealiseerd worden. Met de invulling van dit plan wordt 5,3 km aan NVO gerealiseerd. Daarmee wordt het ecologische doel van dit project gehaald. Nadere detaillering van effecten is reeds beschreven in voorgaande paragrafen.

## Beheer & Onderhoud

Het onderhoud aan de kunstwerken is naar aanleiding van veldinventarisaties en overleggen herzien. De maatregelen zijn reeds genoemd in paragraaf 3.5.

## **4. Beschikbaarheid gronden**

De gronden die voor dit project nodig zijn om werkzaamheden uit te voeren zijn ofwel van het waterschap zelf, of de gemeenten Deventer en Raalte. Doordat de gemeente Raalte en de gemeente Deventer verreweg de meeste grond in bezet hebben aan het Overijssels Kanaal is regelmatig, goed en constructief contact. Zowel de gemeente Raalte, als de gemeente Deventer, zijn positief over de plannen van de herinrichting van het Overijssels Kanaal. De algehele tendens tijdens de verschillende communicatiemomenten kan als positief bestempeld worden. Aanliggende perceeleigenaren zijn meewerkend en tonen begrip voor de te nemen maatregelen waar het waterschap samen met de omgeving voor aan de lat staat.

## **5. Effecten van het plan**

### *5.1 Positieve effecten*

Met invulling van de projectspecifieke opgaven worden positieve effecten bereikt. Deze worden hieronder beknopt beschreven.

Ten aanzien van de KRW-opgave wordt met de aanleg van ruim 5 km NVO, de opgave behaald. Daarnaast creëert de beoogde vispaaiplaats ecologische meerwaarde. Ten aanzien van de hydrologische opgave kan circa 20% méér wateraanvoer worden gerealiseerd in droge tijden én wordt het kanaal op bepaalde plekken verdiept (gebaggerd) om dit mogelijk te maken. Ten aanzien van de opgave kunstwerken worden enkele kunstwerken die in slechte staat verkeren gerepareerd, zodat deze kunstwerken wederom toekomstbestendig zijn en goed functioneren.

Ten aanzien van de bodemkwaliteit wordt (mogelijk) verontreinigde bagger afgevoerd, waardoor de bodemkwaliteit in het plangebied verbetert.

### *5.2 Negatieve effecten*

Tijdens de uitvoering worden mogelijk lokaal kleine delen van de watergangen afgedamd/ drooggelegd/ bemalen. Hierdoor kunnen de mogelijk aanwezige natuurwaarden (tijdelijk) worden verstoord en kan de grondwaterstand lokaal veranderen.

Tijdens de bouwwerkzaamheden en/of verkeer en transport worden materialen en materieel aan- en afgevoerd. Mogelijk brengen deze werkzaamheden geluidsoverlast en verkeershinder met zich mee.

Daarnaast kunnen tijdens het baggeren negatieve effecten ontstaan op de bebouwing rondom het Overijssels Kanaal. Om dit te voorkomen worden mitigerende maatregelen getroffen. De verwachting is dat de negatieve effecten na de realisatiefase niet meer voorkomen dan wel genormaliseerd zijn.

## 6. Uitvoering

Na verlening van de benodigde vergunning door het waterschap en het vrijgeven van het realisatiekrediet wordt gestart met het opstellen van een bestek met uitvoeringsontwerp. Hierna start een aannemer met de realisatie van het werk. De verwachting is dat de uitvoering medio 2025 zal starten. In onderstaande tabel is een overzicht van de planning opgenomen.

**Tabel 4 - Overzicht planning**

Projectfase	Start	Einde
DO	20-02-2024	01-09-2024
Bestek		
- Baggeren	01-11-2024	31-01-2025
- KRW-maatregelen	02-12-2024	31-03-2025
Aanbesteding		
- Baggeren	03-02-2025	02-05-2025
- KRW-maatregelen	01-04-2025	01-07-2025
Uitvoering	06-05-2025	01-09-2026
Afronding	05-01-2026	22-02-2027

## 7. Nadelige gevolgen

### 7.1 Nadelige gevolgen van het plan

Niet van toepassing.

### 7.2 Nadelige gevolgen van de uitvoering

Gedurende de uitvoering van het werk wordt de overlast voor derden zoveel mogelijk beperkt. Eventuele schade aan rij- en werkstroken wordt hersteld. Uitvoeringsschade is nu niet voorzien, maar mocht die toch optreden, dan wordt die vergoed. Ook gewasderving en/of inkomstenschade als gevolg van de uitvoering van dit project wordt vergoed. Voorafgaand aan de uitvoering wordt met alle relevante aanliggende eigenaren contact opgenomen, zodat zij rekening kunnen houden met de werkzaamheden. Daarnaast worden bouwkundige vooropnames opgesteld om mogelijke effecten van baggerwerkzaamheden te kunnen monitoren.

De Omgevingswet eist dat schade aan de natuur zoveel mogelijk wordt beperkt. Hieraan wordt voldaan doordat het waterschap werkt volgens de vigerende natuurbeschermingswetgeving, en een maximale inspanning levert om de bestaande natuur te beschermen. De uitvoering staat gepland in 2025/2026. In deze periode worden de werkzaamheden zodanig gepland dat nadelige gevolgen op de flora- en fauna tot een minimum worden beperkt.



### 7.3 Financieel nadeel

Als gevolg van dit project is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kan op grond van artikel 4:126 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 15.1 van de Omgevingswet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Nadeelcompensatieverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta 2019 (vanaf 1 mei 2024 is deze verordening vervangen door de Verordening nadeelcompensatie waterschap Drents Overijsselse Delta 2024<sup>1</sup>).

## 8. Legger, beheer en onderhoud

### 8.1 Legger

Na realisatie wordt de nieuwe situatie opgenomen in de legger van oppervlaktewaterlichamen en de kaart bij de waterschapsverordening.

### 8.2 Beheer en onderhoud

Er is een onderhoudsplan opgesteld waarmee de instandhouding van de maatregelen wordt gewaarborgd.

Langs het kanaal worden NVO's, Fauna uittredeplaatsen (FUP's), maaiboot-inlaatplaatsen en een vispaaiplaats gerealiseerd. Tevens wordt aan een aantal bestaande inlaten/stuwen onderhoud uitgevoerd en wordt ter plaatse van de stuw op landgoed Groot Zwaaftink een vispassage ingepast. De nieuw te realiseren onderdelen worden in het beheer en onderhoud meegenomen, de benodigde onderhoudsmaatregelen zijn opgenomen in het onderhoudsplan.

---

1

# DEEL II – VERANTWOORDING

## 1. Inleiding

Dit deel van de projectbeschrijving geeft een toelichting op waarom dit werk uitgevoerd wordt. Er wordt een onderbouwing gegeven op het project op basis van wet- en regelgeving en beleid. Daarnaast wordt er een toelichting gegeven op de resultaten van de conditionerende onderzoeken.

## 2. Wet- en regelgeving

### *Omgevingsvergunning voor waterwerken*

Voor een deel van de in deel I genoemde aanleg of wijziging van waterstaatswerken is een omgevingsvergunning wateractiviteit nodig. In de projectbeschrijving, die hoort bij deze vergunning, staat een beschrijving van het werk, de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd én een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de waterschapsverordening waaronder:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 1.3).

### *KRW*

De doelstelling van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is het bereiken en beschermen van een goede toestand van landoppervlaktewater, overgangswateren en kustwateren. Onder de goede toestand vallen zowel een goede ecologische als een goede chemische toestand. Daarnaast is de doelstelling van de KRW het beschermen van een goede chemische en kwantitatieve toestand van het grondwater. Waterschappen hebben een belangrijke taak bij het behalen van de doelstellingen uit de KRW.

De Rijksoverheid heeft de KRW omgezet in Nederlandse wet- en regelgeving. Dit staat in de Omgevingswet en in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze wet- en regelgeving is vertaald in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. Op nationaal niveau worden de te treffen maatregelen opgenomen in stroomgebiedsbeheerplannen en maatregelenprogramma's en het nationale waterplan. Op provinciaal niveau worden de te treffen maatregelen opgenomen in het provinciale waterplan. In het provinciale waterplan worden de maatregelen verder uitgewerkt. Waterschappen nemen in hun waterbeheerplannen de KRW-maatregelen op die voor hun beheergebied verplicht zijn.

## 3. Beleid

### *Toets beleid waterschap*

#### Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft als doel de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater in een goede toestand te brengen en te houden, en bevordert het duurzaam gebruik van water. De richtlijn geldt voor



al het oppervlaktewater maar alleen voor de zogenoemde waterlichamen geldt een rapportage- en resultaatsverplichting naar de EU.

De invoering van de KRW heeft er toe geleid dat het water administratief ingedeeld is in KRW waterlichamen en de overige wateren. De opgaven en begrenzingen van alle KRW-waterlichamen zijn vastgelegd in de provinciale omgevingsvisie. Het waterschap is verantwoordelijk voor het uitwerken van de opgaven en de maatregelen in het oppervlaktewater, de provincie voor de uitwerking van het diepe grondwater. Voor de waterlichamen heeft het waterschap een resultaatsverplichting voor de maatregelen die nodig zijn om in 2027 de vastgestelde waterkwaliteitsopgaven te behalen.

In de huidige situatie voldoet het Overijssels Kanaal nog niet aan de in de KRW gestelde opgaven. De voorgenomen maatregelen die binnen dit project worden uitgevoerd, moeten ervoor zorgen dat deze waterloop wel aan de KRW-normen voldoet.

#### Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)

In oostelijk Nederland is in het project Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON), onderdeel van het Deltaprogramma, gewerkt aan het onderdeel zoetwater. In het kader van dit project heeft waterschap Drents Overijsselse Delta voor zijn regio een strategie opgesteld om beter om te kunnen gaan met toekomstige droge zomers in relatie tot landbouw en natuur. Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON) omvat maatregelen om water beter te conserveren om droogteschade te voorkomen.

Ten behoeve van de uitvoering van de uitvoering van dit programma wordt er 20% extra wateraanvoermogelijkheid ingepast binnen het project, om zo beter droogteschade te kunnen voorkomen.

#### Inrichting, Beheer en Onderhoud op Maat (IBOOM)

Na de realisatie van de plannen wordt het gebied conform het beleid "Inrichting, Beheer en Onderhoud Op Maat" (IBOOM) uitgevoerd. Hieronder wordt verstaan dat het beheer en onderhoud aan de watergang wordt afgestemd op de functies in het gebied en de opgaven, hierbij rekening houdend met de gebiedskenmerken en wensen en ideeën van de inwoners en omgeving.

#### Waterschapszorg

Waterschapszorg gaat over de zorg voor beheer en onderhoud van de watergang; wie welke watergang beheert en wie de onderhoudsplichtige is. WDODelta wil het water in de wetering zo goed mogelijk aan- en afvoeren. Op deze manier kan het Waterschap de functies in een gebied (zoals landbouw en natuur) zo optimaal mogelijk bedienen. Daarom wil WDODelta de grote, regionaal belangrijke watergangen zelf onderhouden. De kleinere watergangen en de individuele perceelsloten worden onderhouden door de aanliggende perceeleigenaren.

*Toets overig beleid*

*Niet van toepassing*

## **4. Projectkeuzes**

In het programma 'Water-Op-Maat' (WOM) werkt het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) samen met de omgeving aan de realisatie van de beleidsopgaven voor het watersysteem: 'Schoon en

Voldoende water in het landelijk gebied'. Met dit uitvoeringsprogramma wordt gewerkt aan de doelen van de KRW, Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en ZON. De overige beleidsopgaven van het waterschap, onder andere GGOR, worden waar mogelijk zo goed mogelijk integraal meegenomen in het WOM-programma. Al deze opgaven komen samen in het project herinrichting Overijssels Kanaal: traject Deventer-Raalte. Bovenstaande opgaven zijn belicht in een alternatievennotitie (welke op 16-3-2023 is vastgesteld), waar drie alternatieven zijn voorgesteld. Uit deze alternatieven is een VoorKeursAlternatief(VKA) gepresenteerd. Het VKA is in de werksessie van 17 januari 2023 gepresenteerd, toegelicht en gekozen. Het VKA is vervolgens verder gedetailleerd tot een VO, welke vervolgens tot DO/bestek/uitvoering verwerkt wordt.

Ter onderbouwing van de plannen zijn een aantal conditionerende onderzoeken uitgevoerd:

- Archeologie
- Niet gesprongen explosieven
- Natuurtoets
- Stikstofdepositie
- Bodemkwaliteit

In navolgende tabel zijn de belangrijkste bevindingen van deze onderzoeken weergegeven.

**Tabel 5 - Overzicht uitkomsten conditionerende onderzoeken**

Onderzoek	Korte samenvatting conclusie
Bodemonderzoek (bureaustudie) NEN 5725 en verkennend bodemonderzoek	<p>Uit de bureaustudie zijn enkele verdachte locaties voortgekomen waar extra bodemonderzoek uitgevoerd moet worden om de milieuhygiënische kwaliteit van de grond vast te stellen. Deze locaties zijn middels een verkennend bodemonderzoek onderzocht.</p> <p>Op basis van het verkennend bodemonderzoek zijn zeven verontreinigde locaties aangetroffen.</p> <p>Bij de locaties NVO 3 en 4 (in def. DO NVO 4 en 5), maaibootinlaatplaats 4 en de vispaaiplaats is een lichte verontreiniging aangetroffen. De vrijkomende grond wordt niet hergebruikt binnen de locatie, maar dient afgevoerd worden naar een erkende verwerker.</p> <p>Bij de locaties maaibootinlaatplaats 1 en 5 is een sterke verontreiniging aangetroffen. De af te graven grond dient afgevoerd te worden. Afvoeren kan op basis van het door TAUW opgeleverde rapport. Het is niet nodig om extra te ontgraven om de gehele verontreiniging te verwijderen. De maatregelen die het ontgraven van licht en sterk verontreinigde grond met zich meebrengt worden verankert in het bestek.</p>
Archeologie (bureaustudie)	<p>Alle geplande ingrepen zijn afgewogen met het geldende archeologisch beleid aldaar. Hieruit blijkt dat veel van de ingrepen in beide gemeenten kleiner zijn dan de gegeven vrijstellingsgrens. Voor deze werkzaamheden langs het kanaal wordt derhalve geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen.</p>
Stikstofdepositie-berekening	<p>Met het rekenmodel AERIUS is de volgende maximum bijdrage op omliggende Natura 2000-gebieden van 0,00 mol/ha/jaar.</p>

	<p>Daarmee zijn er geen negatieve effecten te verwachten op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden ten gevolge van het project. Voor het aspect stikstofdepositie is er geen sprake van een vergunningplicht voor het project in het kader van de Omgevingswet.</p>
<p>Bureauonderzoek Opsporen Ontplofbare Oorlogsresten (OO)</p>	<p>Uit het onderzoek is gebleken dat zich enkele verdachte locaties in het projectgebied bevinden.</p> <p>Deze locaties zijn in de rapportage nader gespecificeerd. Tevens zijn deze in het DO weergegeven. In de bestekfase zal een nader bureauonderzoek uitgevoerd gaan worden voor deze verdachte locaties. Uitvoering van dit onderzoek staat de planning van realisatie niet in de weg. Uitvoering van dit onderzoek loopt gelijk op met de baggerwerkzaamheden.</p>
<p>Natuurtoets</p>	<p>Geen van de projectlocaties ligt in een Natura 2000-gebied en de verstoringsfactoren zorgen vanwege de afstand en kleinschaligheid van de werkzaamheden met zekerheid niet tot negatieve effecten in Natura 2000-gebieden. Ook effecten op Natura 2000-gebieden door oppervlakteverlies of versnippering zijn uitgesloten.</p> <p>De beoogde werkzaamheden hebben, zonder voldoende voorzorgsmaatregelen, mogelijk negatieve effecten op door de Wnb beschermde soorten. Deze soorten en de te nemen voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen in de rapportage.</p> <p>Omdat er gewerkt wordt binnen de periode dat de ringslang actief is, is werken volgens een ecologisch protocol noodzakelijk. Dit protocol wordt opgesteld in overleg met het bevoegd gezag.</p> <p>Er worden geen door Wnb beschermde houtopstanden aangetast of gekapt binnen de beoogde werkzaamheden.</p>
<p>Stabiliteitsonderzoek</p>	<p>De stabiliteit van het talud, de sterkte en het vermogen van de damwand en de globale stabiliteit van de FUP's zijn beoordeeld. Op basis van deze beoordelingen kan gesteld worden dat de voorgestelde maatregelen geen negatieve invloed op de waterveiligheid van het kanaal hebben.</p> <p>Voor wat betreft het risico op micro-instabiliteit. De taluds van de FUP's worden minder steil gemaakt dan in de huidige situatie. Geadviseerd wordt om tijdens de realisatie van de nieuwe taluds te monitoren of er instabiliteit optreedt.</p> <p>Daarnaast wordt geadviseerd om de oever te beschermen met bijvoorbeeld planten om erosie tegen te gaan.</p>

# DEEL III – RECHTSBESCHERMING

## 1. Procedure tot nu toe

Op 13 maart 2024 zijn de omgevingsvergunningen wateractiviteit voor het project Herinrichting Overijssels Kanaal bij het waterschap ingediend. Voor de voorbereiding van deze vergunning wordt, op verzoek van de aanvrager, de uitgebreide procedure op grond van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Deze vergunningen hebben daarom van 15 juni 2024 tot en met 26 juli 2024 ter inzage gelegen, conform artikel 16.65 Omgevingswet en afdeling 3.4. van de Algemene wet Bestuursrecht.

Het dagelijks bestuur is het bevoegd gezag om deze vergunningen vast te stellen. Dat is gebeurd op 22 oktober 2024.



## 2. Beroep en hoger beroep

Als de projectbeschrijving is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt via het waterschapsblad op [overheid.nl](http://overheid.nl). Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen) onder overlegging van een afschrift van deze projectbeschrijving. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend.

Het is mogelijk digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank. Daarvoor moet de indiener wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site staan de precieze voorwaarden. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

### 3. Verzoek om voorlopige voorziening

De omgevingsvergunningen wateractiviteit treden na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in de vergunningen kunnen worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat de maatregelen worden uitgevoerd kan degene die bezwaar of beroep instelt gelijktijdig of na het indienen van het bezwaar- of beroepschrift een zogenaamd verzoek om voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen). Daarbij moet een kopie van het bezwaar- of beroepschrift worden overlegd. Voor het doen van een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

# DEEL IV – BIJLAGE

## A. Overzichtskaart